

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні» (далі – проєкт постанови), а також документи, що надані до нього листом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 17.01.2024 № 60/30/63-24.

За результатами проведеного аналізу проєкту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проєктом постанови передбачається затвердити Порядок реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні (далі – проєкт Порядку 1), Порядок ведення Містобудівного кадастру на державному рівні під час реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні (далі – проєкт Порядку 2) та внести до постанов Кабінету Міністрів України зміни, що додаються (далі – проєкт Змін).

Пунктом 3 проєкту постанови пропонується установити, зокрема, що *проєкти містобудівної документації на місцевому рівні, розроблення яких здійснюється відповідно до вимог до складу та змісту, встановлених Законом України від 17 червня 2020 р. № 711-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», що не були передані на експертизу до набрання чинності цієї постанови, підлягають приведенню у відповідність до чинних на дату набрання чинності*

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 50 від 20.02.2024

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D040000088690000BAEF0100

Дійсний: з 13.06.2023 14:27:07 по 13.06.2024 14:27:07

цією постановою вимог в частині складу та змісту містобудівної документації на місцевому рівні, а також структури Баз геоданих містобудівної документації на місцевому рівні;

Підпунктом 1 пункту 5 проєкту Змін пропонується пункт 1 Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2021 р. № 926 доповнити абзацом такого змісту:

«Під час реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні визначення складу, змісту, механізму розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації на місцевому рівні: комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території, а також склад, зміст та порядок розроблення історико-архітектурного опорного плану населеного пункту здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених Порядком реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні та Порядком ведення Містобудівного кадастру на державному рівні під час реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від ___ № ___.».

Підпунктом 1 пункту 1 проєкту Змін передбачається, що для проведення експертизи замовник подає експертній організації заяву та забезпечує доступ експертної організації, яка проводить експертизу проєкту містобудівної документації, до електронного кабінету користувача МБКД відповідно до Порядку 2, в тому числі доступ через МБКД до наступних матеріалів:».

Разом з тим, пунктом 3 проєкту Порядку 1 визначено, що *учасниками експериментального проєкту є юридичні особи та фізичні особи, які підтверджують прийняття участі в експериментальному проєкті шляхом підключення до Містобудівного кадастру на державному рівні (далі – МБКД).*

Виходячи із вищезазначеної норми, передбачається, що участь у цьому експериментальному проєкті є правом суб'єкта господарювання за наявності його бажання, а не обов'язком.

Однак із запропонованих розробником змін до діючих постанов Кабінету Міністрів України у даній сфері, незрозуміло яким чином будуть здійснювати свою діяльність ті суб'єкти господарювання, які не бажають бути учасниками експериментального проєкту.

Пунктом 40 проєкту Порядку 1 передбачається, що відповідальність за достовірність завантажених в МБКД даних несуть розробники містобудівної документації, до повноважень яких віднесено створення цих даних, та виконавчі органи сільської, селищної і міської ради, що виконують функції замовника містобудівної документації та пунктом 57 – відповідальність

за достовірність відомостей, зазначених під час електронної ідентифікації, несе користувач.

Разом з тим, проектом Порядку 1 не встановлюється вид відповідальності та її наслідки.

Враховуючи вищевикладене, проект постанови не може бути погоджений у запропонованій редакції та потребує доопрацювання.

Крім того, засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

Відповідно до вимог статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проекту акта (далі – АРВ).

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту постанови містить формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним та не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики, розробник має чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення та оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

У цьому розділі АРВ розробником, зокрема, зазначено, що проект постанови спрямований на вирішення проблеми переходу від процедури розроблення та застосування паперової містобудівної документації до створення та оновлення містобудівної документації у форматі геопросторових даних, уніфікації даних та процедур, забезпечення її прозорості та зниження корупційних ризиків. Завдяки впровадженню інформаційної системи підвищиться якість, актуальність та достовірність містобудівної документації, знизиться суперечність даних і, відповідно зменшиться кількість скарг, претензій, відмов у наданні адміністративних послуг, інших надлишкових та ресурсозатратних дій, причиною яких є неузгодженість даних.

Водночас в АРВ не проаналізовано існуюче правове регулювання господарських відносин, щодо якого склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив.

Разом з тим, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише текстовим описом проблеми. При цьому, не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість.

Враховуючи викладене, наведена в цьому розділі АРВ інформація не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності, оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми та показники, які заплановано досягти за результатами прийняття регуляторного акта.

Натомість задекларовані розробником цілі сформульовані досить формально та абстрактно, зокрема, зазначено, що цілями затвердження регуляторного акта є формування єдиного підходу до державного регулювання планування територій в Україні, спрощення, доступність та прозорість прийняття рішень органами державної влади та органами місцевого самоврядування щодо створення, оновлення, внесення змін, погодження та затвердження містобудівної документації, у тому числі шляхом запровадження інтегрованої інформаційної системи Містобудівного кадастру на державному рівні. Однак з поданої інформації неможливо зробити висновок, як норми проєкту постанови вплинуть на їх досягнення.

Зауважуємо, що зазначені розробником цілі впровадження відповідного регулювання викладені без лаконічно сформованого результату, без використання термінології, яка вказувала б на завершеність процесу (зменшити, збільшити тощо) та без застосування вимірюваних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність прийняття проєкту постанови не є доведеною.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги та недоліків кожного.

Зауважуємо, що при розробці АРВ необхідно зробити всебічний аналіз ситуації та описати не лише позитивні, а й негативні фактори.

Однак розробник обмежився текстовим та формальним описом вигод і витрат держави, громадян та суб'єктів господарювання від застосування обраних альтернатив, характеристика яких не розкриває зміст, характер впливу та переваги запропонованого проєктом постанови механізму державного регулювання.

При цьому, визначена розробником альтернатива 1 «Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін» взагалі не проаналізована, а лише вказано про відсутність будь-яких вигод та витрат за вказаною альтернативою.

Інформуємо, що аналіз вигод та витрат показує соціальну та економічну доцільність запропонованого регулювання, допомагає оцінити вплив, який може мати регуляторний акт на інтереси різних груп (держави, суб'єктів господарювання, громадян).

Підсумовуючи викладене, вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог.

При цьому, розробнику необхідно врахувати, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто, яким чином будуть діяти положення проекту постанови, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробнику необхідно оцінити, які організаційні заходи мають здійснити державні органи та органи місцевого самоврядування для виконання вимог зазначеного регуляторного акта, а також органи влади для його впровадження після набрання чинності, які мають бути безпосередню пов'язані із предметом регулювання зазначеного проекту постанови.

У розділі VI «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» АРВ розробником не здійснені розрахунки витрат на запровадження запропонованого державного регулювання згідно з додатками 2-4 до Методики, що не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат.

У розділі VII «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» розробником зазначено, що строк дії цього регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання. Разом з тим, зазначене не узгоджується з пунктом 1 проєкту постанови, якою визначено, що період реалізації експериментального проєкту з 01 березня 2024 р. по 28 лютого 2025 р.

У розділі VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ, в порушення вимог пункту 10 Методики, розробник не визначив один із обов'язкових показників результативності дії регуляторного акта, а саме: кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проєкту постанови та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону, статті 5 Закону щодо недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти, викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта та статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації експериментального проєкту щодо запровадження Містобудівного кадастру на державному рівні».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР